

STANOWISKO
XVI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Wisła, 9 kwietnia 2013 r.

w sprawie sposobu wyznaczania obszarów funkcjonalnych

Jednym z procesów, jakim podlegają polityki publiczne na świecie, a szczególnie w Europie, jest przechodzenie od podejścia sektorowego do zintegrowanego podejścia terytorialnego, które charakteryzuje się ukierunkowaniem na wykorzystanie endogenicznych potencjałów terenów określonych funkcjonalnie, integracją działań publicznych w wymiarze przestrzennym oraz wielopoziomym systemem zarządzania – trafnie wskazuje Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Podejście terytorialne do planowania, zwłaszcza planowania rozwoju, jest również dostrzegalne w Polsce – zwłaszcza w kontekście przygotowywania systemu dystrybucji środków unijnych w nowym okresie budżetowania. W ostatnim czasie dobitnie tego dowiódł przebieg prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

W tej sytuacji kluczowe staje się przesądzenie dwóch zagadnień dotyczących odpowiednio: pokrycia powierzchni kraju obszarami funkcjonalnymi oraz sposobu delimitacji tych obszarów.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 wyróżnia kilka grup obszarów funkcjonalnych, wśród których na pierwszym miejscu zostają wymienione obszary funkcjonalne określone w odniesieniu do całego systemu osadniczego, wyznaczone na podstawie stopnia urbanizacji, obejmujące obszary miejskie – rdzenie i ich strefy funkcjonalne – i obszary funkcjonalne wiejskie. Podzielamy tą filozofię uznając, że przy wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych nie można dopuścić do pozostawienia jakiegokolwiek części kraju poza obszarami wydzielonymi na podstawie kryterium urbanistycznego. W przeciwnym wypadku będziemy mieli do czynienia z powstaniem przestrzeni wykluczenia, które – ze względu na mniejsze szanse w dostępie do wsparcia zewnętrznymi środkami finansowymi – będą w coraz większym stopniu odstawały od pozostałych obszarów naszego kraju.

Jednocześnie przypominamy, że powiat na etapie reformy samorządowej 1998 roku został pomyślany jako obszar, w granicach którego zaspokajany jest całokształt potrzeb społeczności lokalnej. Oznacza to, że ze względu na samą swoją konstrukcję powiat jest w sposób naturalny obszarem funkcjonalnym miasta powiatowego. Oczywiście w niektórych przypadkach powiat jako całość może stanowić część większego obszaru funkcjonalnego np. obszaru metropolitalnego. Kategorycznie sprzeciwiamy się natomiast temu, by przy wyznaczaniu obszarów funkcjonalnych wyróżnianych ze względu na kryterium urbanizacji przecinać granice powiatów. Prowadzi to bowiem do dezintegracji społeczności lokalnej.

Przewodniczący
XVI Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Marzena Kempinska